

Εργαλείο για την αξιολόγηση των γλωσσικών δεξιοτήτων παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας

Ράλλη, Α.Μ., Μουζάκη, Α. Αντωνίου, Φ., Διαμαντή, Β., Παπαιωάννου, Σ.

Οι γλωσσικές δεξιότητες των παιδιών προσχολικής ηλικίας αποτελούν μια από τις βασικές παραμέτρους που σχετίζονται τόσο με την μάθηση στο σχολείο όσο και με την ανάπτυξή τους γενικότερα. Επιπλέον, συγκεντρώνουν υψηλό ερευνητικό και εκπαιδευτικό ενδιαφέρον για την διαμόρφωση προγνωστικών δεικτών που θα συμβάλλουν στον εντοπισμό μαθητών που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου για την εμφάνιση γλωσσικών και μαθησιακών δυσκολιών. Παρόλα αυτά, οι θεωρητικές, μεθοδολογικές αλλά και πρακτικές προκλήσεις που σχετίζονται με την αξιολόγηση της γλωσσικής ανάπτυξης παιδιών προσχολικής ηλικίας δεν έχουν ευνοήσει τη στάθμιση ελληνικών εργαλείων αξιολόγησης σε κατάλληλο κι αντιπροσωπευτικό πληθυσμιακό δείγμα με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται σημαντικά η αξιολόγηση τόσο σε τυπικές πληθυσμιακές ομάδες (σχολείο) όσο και στην κλινική πρακτική. Στην παρούσα μελέτη παρουσιάζεται μια νέα συστοιχία γλωσσικής αξιολόγησης για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Στην μελέτη συμμετείχαν περισσότερα από 600 παιδιά 4-7 ετών από αστικές, ημιαστικές κι αγροτικές περιοχές της Αττικής, Θεσσαλίας, Μακεδονίας και Κρήτης στα οποία χορηγήθηκαν δοκιμασίες φωνολογικής και μορφολογικής επίγνωσης, ακουστικής κατανόησης, λεξιλογίου κι ορισμού λέξεων, κατονομασίας εικόνων, αφηγηματικού λόγου και πραγματολογικής επάρκειας. Οι δοκιμασίες χορηγήθηκαν ατομικά από ειδικά εκπαιδευμένους εξεταστές με τη χρήση μιας ενιαίας ψηφιακής εφαρμογής σε tablet PC, η οποία πρόσφερε διαδραστικό, πολυμεσικό περιβάλλον (εικόνα, γραφικά, κίνηση, ήχος, ανθρώπινη φωνή) κι εξασφάλιζε την ενεργητική εμπλοκή του μαθητή στην αξιολογική διαδικασία. Με αυτόν τον τρόπο αποτέλεσε μια φιλική κι ευχάριστη δραστηριότητα για τα παιδιά ενώ διασφαλίστηκε η ευχρηστία και η αξιοπιστία της αξιολόγησης. Οι επιδόσεις των παιδιών στις παραπάνω δοκιμασίες εξετάζονται με αναλύσεις διασποράς ως προς τις διαφορές μεταξύ των διαφορετικών ηλικιακών ομάδων με στόχο να καθοριστεί συγκριτικά η αναπτυξιακή πορεία των επιμέρους δεξιοτήτων. Επιπλέον, συζητείται η αξιοπιστία και συγχρονική εγκυρότητα των επιμέρους δοκιμασιών κι ο βαθμός δυσκολίας των επιμέρους ερωτήσεων με σκοπό την εκτίμηση της ψυχομετρικής αξίας τόσο της κάθε δοκιμασίας αλλά και της συγκεκριμένης συστοιχίας συνολικά.

Λέξεις κλειδιά: γλωσσική ανάπτυξη, αξιολόγηση